

FOAIA POPORULUI

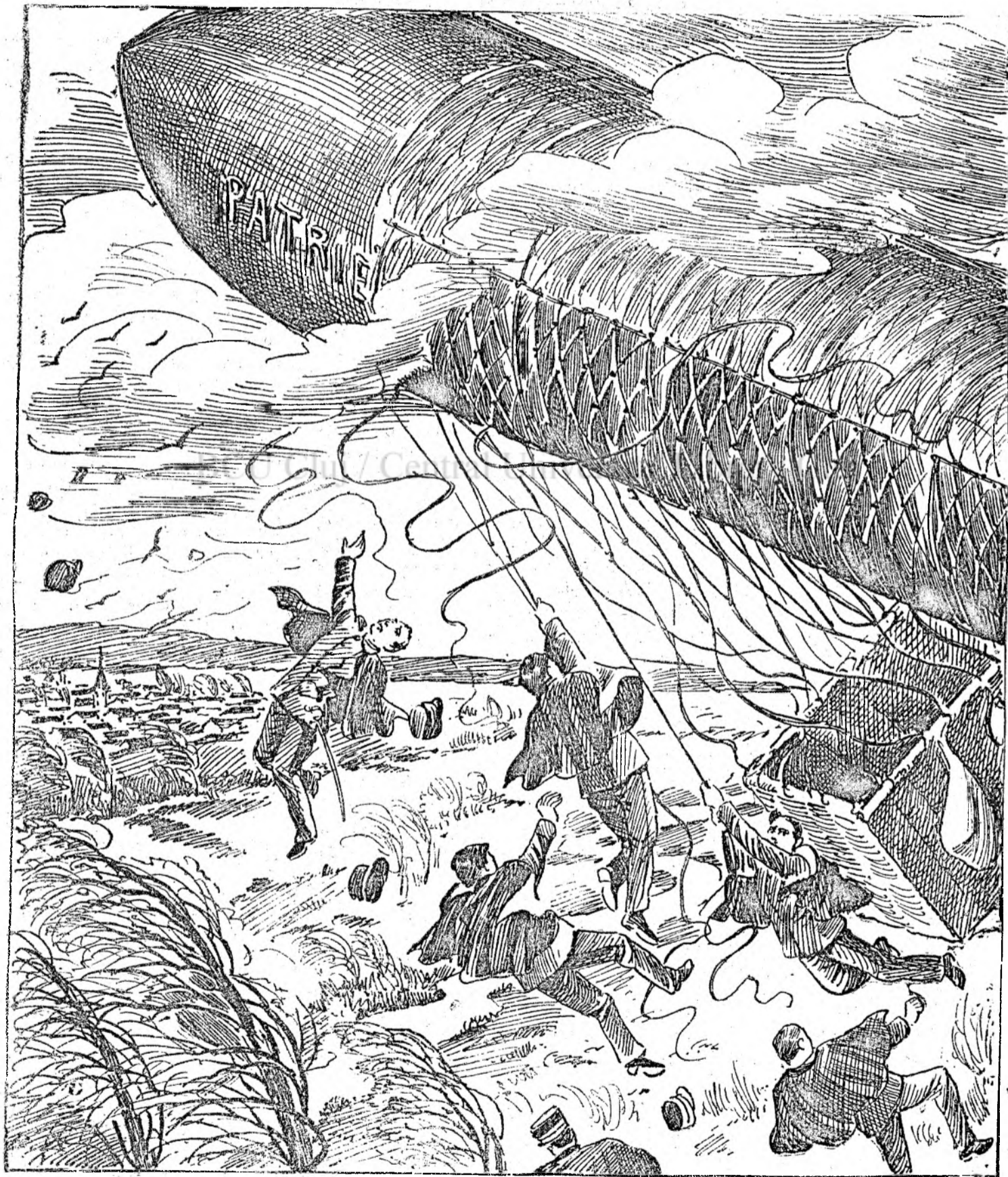
Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 Brazilia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Keltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani, a treia oară 10 bani.

Balon scăpat.

După multe și costisitoare încercări au izbutit unii învățați de-a face astfel de baloane sau cum le-am mai putea zice, corăbii în aer, cari să se poată cărmui. Adecă au făcut astfel de mașinării la baloane, încât cu ajutorul lor putem să îndreptăm prin aer balonul încătrău voim și să ne coborim pe pământ când și unde vrem. Nu sunt încă desăvârșite aceste mașini de cărmă, dar totuș s'a făcut un mare progres pe acest teren.

Ajunși oamenii la acest rezultat, care va face cu puțință de a călători prin aer, sburând cu balonul unde vrem, să înțelege că toate statele mari s'au apucat să-și facă astfel de baloane pentru armate. La armate balonul cu cărmă va face slujbe însemnate, putându-se spiona din aer poziția locurilor, starea oștilor dușmane etc.

Francia și-a făcut și ea nu astfel de

balon scump, care a fost botezat »Patria« Săptămâna trecută fiind un vifor mare, vântul a răpit »Patria« în văzduh, rupând funiile, cu cari era legată. Ea s'a dus spre Anglia și încă nu a putut fi prinsă.

Chișul nostru ne arată cum să ridică »Patria«, și cum soldații cari au vrut să-o opreasă, sunt trântiți la pământ.

Din dietă.

În dietă s'a continuat cu debaterile asupra proiectului de lege de un paragraf. În săptămâna aceasta el a fost primit cu majoritate de voturi și așa guvernul a scăpat din încurcăla pe-o cale piezișă, având votată pe 1 Ianuarie c. legătura cu Austria, fără a fi dezbătute și primite proiectele pe paragrafi. E un lucru neobișnuit acesta, dar la noi toate să pot face.

Croații au luptat cu tărie, până în sfârșit, deși au fost huiduiți de șovinistii kossuthiști. Unele din ședințe au fost foarte furtunoase. »Patrioții« sberau din reputeri și aruncau vorbe vătămătoare Croaților, cari nici ei nu să lăsau, iar viceprezidenții le detrașeau cuvântul cu grămada, la câte 10—15 în o ședință.

Dintre deputații noștri au mai vorbit dnii Dr. St. C. Pop și Dr. I. Maniu. Lui Dr. St. C. Pop i-a detras cuvântul, sub pretext, că să abate dela obiect. Dr. Iuliu Maniu a ținut în ședința de Vineri, 6 Dec. c. o lungă și temeinică vorbire, declarându-să contra proiectului.

Dăm din aceasta vorbire părțile mai însemnate. Iată ce a zis dl Maniu între altele:

I. Maniu: On. Dietă! Un membru distins al partidului kossuthist spune, că atacurile naționaliste numai întăresc poziția guvernului. Pentru noi asta e indiferent. Noi nu căutăm la ce este de folos guvernului, ci »la cele ce pot fi spre binele și folosul țării!« Iar țării nici decât nu i pot fi spre bine părerile greșite și falsificate, ce să răspândesc.

Pactul economic este în strânsă legătură cu afacerea naționalităților. În amândouă aceste chestii trebuie să ne îngrijim ca opinia publică să fie informată corect. Dacă nu s'a putut încheia un pact mai bun, pricina este »bolnava și anormala stare internă a țării«, ivită tocmai pe urma tractării nepotrivite și egoiste a afacerii naționalităților.

Dați-mi voie, să arăt care e icoana psihologică, ce ni să înfățișează dacă privim temeiul, pe care s'a clădit acest proiect de lege? De o parte dorințele la independență și libertate desăvârșită, de altă parte râvna spre domnie; de o parte prețuirea peste măsură a însușirilor de rasă și străduinta de a le păstra, de altă parte ignorarea, bagatelizarea sau desconsiderarea acelorasi însușiri de rasă. De o parte câștigarea tuturor condițiilor ce garantează progresul, de alta scurtarea de ele cu orice preț; de o parte taxarea exagerată a forțelor noastre proprii făcută cu prea mare încredere, de altă parte desconsiderarea celorlalți factori. Iată icoana psihologică ce ni să înfățișează când privim temeiul pe care — în ce privește viața noastră internă de stat — s'a clădit acest proiect, și credeți-mă, icoana a doua a acestei temelii, cea care ni să înfățișează dacă o privim din partea materială, — nu e mult mai mângâitoare.

Voiu judeca proiectul după cum îndeplinește condițiile de drept, de stare politică, de corespundere cu situația, de încredere și de responsabilitate. Noi, cari stăm departe de lucrătoria, unde să pregătesc proiectele, putem judeca obiectiv prevederea guvernului și voința lui.

Proiectul este în cea mai mare contradicție cu legile noastre positive. § 61 al articolului XII din 1867 pretinde precis, ca înainte Maj. Sale să ajungă »desbătut în amănunte și prezentat în amănunte, de dietă«, proiectul cu privire la pact.

»În fața acestui argument, partidul independist e de părerea, că aici nu mai e vorbă de alianță, ci de convenție. Dați mi voie, domnilor dar nici această apărare nu poate să stea față cu critica. Înainte de toate, fiindcă în legea din 1867 — ni o spune spiritul legii — nu e accentuat cuvântul alianță ci încheierea unei învoielii economice cu Austria. Cu alte cuvinte, legea procedează logic spunând că fiindcă tranșacția economică cu Austria să referă la interesele noastre mai vitale, iar guvernele ce să perândă ușor pot să ajungă sub influența streină, în contra convingerii lor: e de lisă ca parlamentul să discute pe articole învoiala ce voim s'o încheiem cu Austria.

Concentrate într'un paragraf, asupra proiectelor de lege este făcută imposibilă controla opoziției. Afară de asta, avem a face cu un mănunchiu de afaceri, pe cari nici nu le poți îngrămădi într'un paragraf! Discuții serioase nu să pot încinge astfel, iar guvernul poate scăpa totdeauna la adăpostul răspunsurilor în doi peri.

Dl Maniu arată aci mai pe lung, cum miniștri de acum răspund în doi peri, »făcând spirit«, sau nu răspund de loc, chiar și în afaceri însemnate, apoi continuă:

Dacă însă purcederea aceasta corăspunde cerințelor parlamentarismului, vă rog răspundeți-mi: de ce e nevoie ca proiectele să se discute și a doua oră? A înțeles și partidul independist că din punct de vedere al parlamentarismului nu corăspunde corectității, a simțit remușcări... (Zgomot: Nu-ți pese d tale!)... e datoria mea să mă gândesc și la aceasta, fiindcă e vorba de interesele țării. (Va urma.)

Sibiu, 13 Dec. n.

Deputații români din Bucovina. Între clubul deputaților români bucovineni din Viena și între marele partid creștin-social (partidul lui Lueger), au fost de curând tratative, ca deputații români să între în partidul lui Lueger. Cei ce au stăruit mai mult pentru aceasta a fost dep. Onciu din partea Românilor și ministrul Geszmann din partea celui alt partid. Deși contopirea celor două partide ar fi fost un lucru bun, treaba a rămas așa, că de-o camdată contopirea nu să face, rămânând, ca cele două partide să lucre împreună în bună înțelegere.

Noua lege electorală. Cum va fi noua lege de alegere nu să știe, căci guvernul nu a spus nimic în privința aceasta. Acum să vestește din Bpesta, că legea va fi cu cumulul sau îngrămădire de voturi, cum e d. e. în Belgia, având adică unii cetățeni drept de câte două și trei voturi. Astfel după noua lege drept de vot (1 vot) va avea fiecare cetățean maiorean, care știe scrie și ceti. Două voturi va avea fiecare cetățean care știe scrie și ceti și plătește 20 cor. dare. Trei voturi vor avea cei ce știu ceti și scrie ungurește și plătesc 20 cor. dare.

Nu să știe, întru cât poate să fie adevărată aceasta știre.

Adunarea din Viena: Adunarea pusă la cale de studenții negermani din Viena, despre a cărei convocare scriem și la alt loc, s'a ținut în sara de 9 Dec. c. în Viena. Adunarea a fost împozantă. Au luat parte la ea studenții români, sârbi, slovaci, cehi, ruteni și ruși. Un public mare a fost de față, între care și 5 deputați din parlament, anume doi deputați români din Bucovina: Isopescu Grecul și Grigorovici și alți trei de altă naționalitate. S'au ținut vorbiri de simpatie pentru popoarele din Ungaria și s'a înfierat purcederea guvernului maghiar. Fiecare naționalitate a avut câte un vorbitor. Din partea Cehilor a vorbit un preot Bovielek, amintind și de cazul trist din Cernova. El și-a sfârșit vorbirea zicând, că Slovaci au fost în țara aceasta înainte de venirea Ungurilor și aici vor rămănea și după ei.

Vorbitorul Românilor a istorisit cazul dela Pânade și Cristian, a arătat prigonirea foilor române și a rostit vorbe de laudă la adresa lui Lueger, ca unui prieten sincer al Românilor.

După vorbirile tuturor oratorilor, cari au fost viu aplaudate, s'a primit o hotărîre de înțelesul, că adunarea protestează împotriva asupririlor neomenoase, împotriva proceselor necurmuate ce să pornesc contra foilor naționalităților, împotriva zvonurilor că adunarea ar fi fost pusă la cale din partea deputaților naționaliști din Ungaria; să cere introducerea votului universal și să făgăduiește că studențimea va lupta umăr la umăr pentru drepturile popoarelor.

Procese în șir nesfârșit. Când scriem aceste șire, Joi, în 12 Dec. c să pertractează la M. Oșorheiu procesul de presă al »Gazet. Trans.« intentat pentru articolul »Merg orbii înainte.« Până la încheierea foaiei nu cunoaștem rezultatul. — »Luptei« respective redactorului Gh. Stoica îi s'a pornit un nou proces de presă pentru un articol din Nr. 139.

Bucurie prea timpurie. Proiectul barbar al guvernului prusian față de Poloni în afacerea colonizărilor etc, despre care am scris mai pe larg în nrul trecut, — a căzut în comisia aleasă de parlament. Pentru el au votat 9, contra 19 inși.

Guvernul va abdice de espropriere și va retrage proiectul. Deci bucuria foilor ung. șoviniste a fost prea timpurie!

Congresul Statelor-unite din America a fost deschis săptămâna trecută în Washington prin citirea mesagiului lui Roosevelt. Mesagiul e foarte lung și arată starea Statelor-Unite; foile n'au primit ceva bine cele spuse de Roosevelt.

Mai nou.

La încheierea foaiei primim următoarele știri:

Zilele aceste au sosit la Ruttca dela Oderberg cu trenul 500 de emigranți în Ungaria. Să mai așteaptă încă atâția.

La Fiume au sosit 800 de emigranți, din cari 400 sunt din Ungaria.

Greva tipografilor mai ține încă. Despre ucenici nici acum nu să știe unde sunt. Tatăl unui ucenic, cu numele Homner, a murit aici Luni. Mama băiatului s'a dus la greviști și a cerut să îi să spuie unde este băiatul, ca să îl înștiințeze să vie la înmormântare. Ii s'a spus, că nu știu unde sunt băieții! (Cu toate, că ei, greviștii i-au dus și îi țin ascunși). Aceasta este o purtare neomenească!

Pentru prietini

„Foaiei Poporului“.

Vremea trece, trece pe nesimțite și iată ne pomenim, că sunt aci serbătorile mari iernatice: Nașterea Domnului, Anul-nou, Apăbotează...

Dar nu despre aceste frumoase serbători vrem să vorbim aci, ci voim să facem bäsadă despre foaia noastră.

Cu Anul nou, 1908 aceasta foaie, »Foaia Poporului« intră în al șase-sprezecelea an al vieții sale, un timp destul de însemnat prin care să se dea dovadă, că aceasta foaie e bună, că ea servește trebuințele poporului român, că li este folositoare. Dacă nu ar fi așa, ea nu s'ar fi bucurat de spriginul poporului nostru, nu s'ar fi lipit de sufletul lui, nu s'ar fi răspândit în toate părțile și așa nu s'ar fi putut susține...

Aceasta e o mângăiere pentru munca și jertfele noastre și încurajare pentru viitor, văzând că bună cale urmăm, luptăm pentru binele poporului nostru.

Iubiții nostri cetitori știu, că »Foaia Poporului«, afară de lupta și stăruirea politică, și de povețele politice, ce le dă număr de număr și pentru cari a fost pedepsită și e luată și azi la ochi — își estinde cercul său de lucrare asupra tuturor trebuințelor oamenilor noștri dela țară, sfătuind, povățuind și făcând bine. Așa, cine o are în casă numai foloase poate avea dela ea.

Dar afară de aceste, ea dă și premii cetitorilor săi. Ca și în alți ani și acum la Crăciun toți abonații vor primi un folositor »Dar de Crăciun«.

Am dat preste an și alte premii pentru deslegarea găciturilor. Mărturisim, că am publicat găcături în foaie, de o parte, ca să facem câteva clipe de petrecere cetitorilor noștri, de alta parte însă, ca să avem prilej de a împărți cărți foloșitoare, ca premii.

Toate aceste așa vor fi și în anul ce vine. Vom purta sus steagul politic al partidului nostru național și vom căuta a fi tot mai mult de folos tubdului nostru popor.

Deaceea ne adresăm prietinelor noastre, prietinelor »Foaiei Poporului« și i rugăm, să nu pregete puțină osteneală întru a răspândi foaia noastră și a spori numărul abonaților, ca astfel să putem da pept cu toate greutatețile și să ne putem împlini tot mai mult datorita.

Locuri bune pentru negustori.

— In deosăbită luare aminte. —

Vin acasă oamenii din America — aceasta să cetește zilnic prin foi. Reîntoarcerea în Europa să face în măsură mare. Până în 28 Nov. c. au părăsit America 447 mii de lucrători. Alt jumătate de milion să pregătește a să rentoarce în Europa. Intre mulțimea ce sosește acasă la noi sunt și Români mulți.

In nrul trecut am atras luarea aminte a cetitorilor, că ar fi bine, dacă pe satele noastre ar deschide boltițe Române de-al noștri. Am avea și ca indivizi și ca popor, foloase foarte mari. Românii cari să întorc din America, după părerea noastră, ar putea mai bine să facă acest lucru. Numai locuri bune, locuri potrivite ne trebuie, sate de acele, în cari nu sunt negustori de-ai noștri.

In privința aceasta avem începuturi bune, avem deci și ceva experiențe. Sunt bolte românești mai multe prin satele din Țara Oltului, prin Munții-Apuseni și prin Bănat. Mai avem apoi și prin comitatul Hunedoarei și ici-colea și în alte locuri. Și aproape la toți acești negustori ai noștri le merge bine. Să înțelege dacă omul e harnic, dacă își face socoteala bună și știe de unde să și procure articlul și marfă de lipsă. In privința aceasta le putem da și noi deslușiri, câteva fabrici și firme (chiar și românești), de unde își pot prevedea bolțile.

Rugăm deci de nou pe iubiții noștri cetitori a ne scrie unde știu locuri bune pentru a să putea deschide bolte, și preste tot rugăm pe toți, cari să interesează de acest lucru bun, a să adresa la redacția foii noastre.

Azi dăm informații despre un loc

bun pentru o neguțătorie sătească: adresa proprietarului o împărtășim îndată la cerere. Rogăm însă, ca toți cari cer informații, să puie în scrisoare o marcă postală de 10 bani. pentru răspuns.

Locul despre care ni să scrie este

In Intregalde.

Cetind articolul Dvoastre din prețuita »Foaia Poporului« Nr. 48/907 intitulat »locuri bune pentru negustori« îmi veni în minte că și eu am să vă recomand un atare loc. Anume în comuna mea natală Intregalde, la partea estemă a hotarului în depărtare ca la 4 ore cu căruța dela Teuș (Tövis) am un complex de pământ circa 28 jugăre-pădure, pășune, fânaș și arător. Acolo sunt case bune de locuit, culină, șopru, șură cu gras și un ocol mare de adăpostit pentru vitele călătorilor. Cu acele case e împreunat și dreptul de vânzare de beuturi spirituoase, precum sau ținut și pân aci și să ține și astăzi o boltiță și crismă, însă în măsură tare mică, nefiind om esert și cu ceva prindere materială. Dar să poate ținea crismă și boltă în toată rânduiala, căci trecere este mare și câștig bun încă va fi, numai boltaș priceput și harnic să fie.

Amintesc astădată aci numai atâtea, că în satul din jur sunt 140 case sau fumuri stabile, iară casele de crismă și boltă să află așezate în centru, în locul cel mai bun, la mijlocul drumului ce conduce dela Cămpeni și Mogoș în jos pân la Teiuș, Aiud și Murăș, și înapoi, deaceea ziua și noaptea e tot umblat și în crismă, trebuie să fie totdeauna vin, bere, vinars și în boltă cele de lipsă; respectivul poate vinde și bucate grâu, cucuruz etc. și a să neguțători și cu alți articli de traiu, care să va convinge că au trecere mai bună în acele părți.

Ce mă privește pe mine eu sunt hotărît că cu începutul dela anul nou 1908 să dau în arândă acel complex de pământ la vre-un român de ai noștri și să dau și casele de crismă și de boltă să țină în ele și să le aranjeze spre acel scop după cum să cuvine.

Eventual sunt învoit a da în arândă

FOITA.

Suflet de poet.

- Schiță biografică. —
(Urmare și fine).

Intrară toți trei în casa ospitală a părintelui

»Acum să ai de grijă, prietino, — șopti primarul, că și masa din casă e cu farmecătură și să nu fii dumneata cel dintiiu care-ar face rușine părintelui Ioan.

Cicricul poet rămase tot sub nuc. Vântul îi izbea câte-o foaie uscată în față, dar el nu lua în seamă aceasta. Firea turburată și vijelioasă îi făcea bine. Îi plăcea să aibă pentru visul lui frumos un fond întunecat, ca din întunecimea cea mai adâncă să strălucească cu viat mai multă putere steaua fericii sale. Ceea-ce n'ar fi îndrăsnit să scoată preste buzele sale, vor spune slovele moarte. Căci sub ochii dulci de viorele slovele moarte vor căpăta viața, din șirurile lor să va desprinde un farmec tainic, duhul iubirii va trece preste ele și o inimă curată va înțelege.

Și tata primarului din Săliște va înțelege și va pricepe acum și privirile lui pline de dragoste și duioase cu cari o privea de câte ori o întâlnea la horă.

Sub presimțirea împlinirii visului seu de aur sufletul gingașului poet să avântă la cântecul duios, cel aflăm însemnat cu o dată mai târzie pe fila ultimă a călindarului:

De-ai fi, mândro, floare'n plaiu
Și eu îngerăș în raiu
Pe-o aripă te-ași lua
Și prin raiu mi te-ași purta,
Te-ași scâlda în lăcrămioare,
Te-ași usca'n zare de soare
Pân te-ai face înfloritoare;
Și din floare frumușică
Să te faci o mândrucică
Să facem al nostru traiu
Pe acest pământ de raiu,
Raiu de suflete curate,
De inimi fără păcate.
Pe pământ e raiu ceresc
Pentru cei ce să iubesc.

*

Alte poezii nu s'au păstrat dela acest suflet de poet. Și după cum îmi spune un fost prieten de-al său, mult nici n'a putut să scrie, căci își propusese a să abține dela orice productivitate literară până atunci, până când pe cale privată nu-și va câștiga cunoștințele neceșare pentru o activitate literară cu rost și cu fond. După autorii cu cari să provăzuse pentru studiul ce avea de gând să-l facă, să poate judeca că era pe calea cea adevărată. Și trebuie să regretăm că moartea îi rupse firul vieții prea de timpuriu și astfel îl lipsi și de dreptul luptei pentru dobândirea numelui de poet.

Că ar fi devenit ori nu poet — asta eu nu vreau să o hotăresc. Dar că a fost un suflet de poet dintre cele mai distinse, asta o mărturisește întreaga lui viață care, deși scurtă, a lăsat o adâncă și cât să poate de favorabilă impresiune la toți câți l-au cunoscut.

Ultimii ani din viață au fost pentru el adevărată poezie, pe care dacă n'a descris-o cel puțin a trăit-o.

și numai casele de birt și boltă, fără pământ, care apoi separat îl voi da la altul, dacă nu să află unul singur să le țină la olaltă.

Condițiunile de exarândare le pot comunica îndată la cerere. Adresa să află la »Foaia Poporului«.

Scoalele și învățătorii.

Urcarea salarelor.

Joi, în săptămâna trecută s'au întrunit în afacerea școalelor în Sibiu, cum am vădit, a două parte a protopopilor nostri gr. or. din archidieceză, cari n'au fost la prima conferință. Ei au luat aceleași hotăriri și au primit aceleași însărcinări, ca protopopii ceialalți.

După cum suntem informați, în fiecare tract sunt câteva școale, cari să vor susține parte din al lor, parte cu ajutor, ce să va da din centru. Totuș partea cea mai mare a școalelor sunt avizate a cere întregirea salariului învățătoresc dela stat.

Zilele aceste au urcat salariul învățătorilor gr. or. din Bănat: Nădlac și Zgribești. Laudă lor!

Asemenea s'a urcat salariul învățătorilor din tractul Brașovului. Urcarea s'a făcut așa, că postul de învățător provisor s'a șters, rămânând pe viitor numai un învățător, care e îndestulitor în măsură cu numărul băieților școlari. În tractul Brașovului vor mai urca salariile din al lor, parochiile Brașov-Șcheiu, Săcele, Feldoara, Râșnov, Prejmer etc. Numai dela dl protopop Voina să cerc mai multă energie în treaba aceasta.

În tractul Abrudului, cum ni-să comunică, să va urca salariul în vreo 5—6 parochii, fără a cere ajutor dela stat.

Glasul unui fruntaș

Polăți la 4 Dec 1907.

După ce de multă vreme să scrie, odată până la culme însuflețit pentru susținerea școalelor noastre confesionale, ear de altădată în un ton cu totul descurajat pentru lăsarea lor în mâna

Maria primarului din Săliște îi deveni soție, care era și cu sufletul și cu inima aproape de el.

Cu puțină vreme înainte de moarte îi fu dat să vadă cu ochii, ceea-ce nici în vis n'ar fi crezut că s'ar putea întâmpla.

Era în anul 1876. Maiestatea sa monarchul nostru venise la Sibiu. Intră mulțimea curioasă, care alergasă din toate părțile să-l vadă, să află și capelanul din Valea-Plângerii cu diaconița sa Maria. Ei să postară la colțul promenăzii numită »Bretter« și așteptau să treacă monarchul.

Între urale nesfârșite monarchul venea din stada Cisădiei, salutând prietinește în dreapta și în stânga. Când ajunse în dreptul diaconiței Maria, ochii monarchului rămaseră pironiți pe prototipul femeii săliștence și n'o mai slăbiră din vedere până când trăsura cârni la celalalt colț al promenăzii în strada Morii!

Diaconului nu-i scăpă din vedere aceasta împrejurare și în momentul acela înțelese pe deplin, ce simțîi a creat Dumnezeu pe pământ în româncă din Săliște.

sortii, adevărat a statului sau cine mai știu eu, vin a-mi espune părelile mele cele mai modeste în aceasta cauză.

Nu am datină a scrie prin gazete dar de cetit mai cetesc câte una. Până acuma am fost foarte mulțumit cu apărarea școalelor noastre din partea tuturor, dar acum să zic de 5—6 săptămâni a început să mă străbată fiori prin întreg corpul și o frică nespuse de mare m'a apucat, așa că ziua și noaptea aștept ceva să mă liniștească ori să mă facă a despera cu totul de viitorul meu și urmașilor mei. Abia apucam să ajungă posta ca să cetesc despre lupta, ce să poartă pentru susținerea școalelor noastre.

Bucuria despre hotărirea scaunului școlar a Săliștei am sărbăt-o cu toți românii; dar ce folos de bucuria noastră, căci îndată vine Nr. 45 al »Foaiei Poporului« cu o scrisoare, în chestia școalelor, care mi-a înegrit sufletul. În aceasta scrisoare să cuprind frază ce mă fac a despera de viitor, de existența noastră ca popor ca națiune.

Trebue să înțelegem fără dispută, că numai prin școala noastră confesională susținută de noi înșine putem să existăm ca popor român.*

Ca om din popor, cu puțină școală, eu cunosc numai în treacăt literatura română, dar cred că deși să zic, e tinără, e destul de bogată, mândră și frumoasă. Literatura ce o avem e un tesaur scump, e acea moșie scumpă eredită dela părinții noștri, cari au muncit cu dor ferbinte spre a o înmulți și păstra nouă.

Cât au muncit vechii noștri croniciari? Cât auzim predicându-să de dascălii mari ai limbei române? Cât de frumos sună porunca de-odinioară »scrieți ori-cum numai scrieți românește?« Ce dor de înaintare să cuprinde în aceasta zicere? În urmă vad că prea mult scriu și prea m'am abătut dela cea-ce voiam: a scrie o mică propunere. Vreu adevărat să scap odată de teama mea, că vom perde școalele noastre și prin aceasta viața scumpului meu popor român. Cu umilință propun, celor ce voesc să existăm în viitor ca popor vrednic, să lucre în înțelesul propunerii mele ce urmează:

Ajutor la stat să nu să ceară, ci noi înșine să ne ajutăm, dar nu să trăgăm afacerea, cât de îngrabă să contribuim cu averea noastră, să facem minuni, că e cu puțință, de aceasta sunt sigur.

Pentru un fond central să contribuim:

Comunele bisericesti și politice, Preoții, Învățătorii, Protopopii, Advocați, Notarii și medicii români, Băncile române, Din fondurile ce le avem, Alți binefăcători și Alte mijloace.

Ne trebue limbă, ne trebue viață ca popor român și suntem mândri de renumele strămoșilor din cari ne tragem; să facem jărită ca pentru o viață, ce numai noi o dorim. Astfel să punem

*) Noi am dat curs liber părerilor fiecăruia. În scrisoarea din nr. 45 să arată greutatea cu l. maghiară și să stăruie pentru urcarea salarelor și dela stat. E o părere.

umăr la umăr cu sutele și miile, încât în timp de un an să avem adunat un milion de coroane. Urmându-să așa 6—7 ani ne vom face nemuritori în veci, căci școalele vor fi martorii viitorului. Dacă clasele noastre culte înșirate mai sus cunosc bine contribuțiile poporului pe tot anul ca 10—15 cor. pentru diferitele trebuințe ale bisericii și școalei, pentru ce să nu vină și ele cu ajutorul lor? Aceasta odată pentru tot-deauna.

Eu stau bun, că nici un cărturar, nici o comună contribuind cu 400—500 cor. sau o bancă cu 5—6 mii cor. nu va fi de perit prin aceasta contribuție, în schimb însă suntem siguri de viață, de viitorul limbei și poporului cel mândru român. Alegeți dar iubitorilor cărturari ai neamului românesc: aur sau existență?

Molse Cliff,
epitrop.

Insoțire română în Germania.

— »Reuniunea română Ardeleană«

În Marxloh. —

În ținuturile Rinului, prin fabricile din localitatea Marxloh, s'an stabilit ca lucrători mai mulți Români de-ai noștri din diferite părți ale Ardealului. Unii din ei sunt duși acolo de câte doi ani, alții și de 3—5 ani și după munca și sirguința lor stăruitoare, le merge bine. Ei însă stau în legătură neîntreruptă cu frații lor dela noi și au abonate foi românești. Acum de curând acești vrednici români, depărtați de patrie, întâlnindu-se mai mulți într'o Duminecă, au venit la bunul gând, să întemeieze o societate. S'au și pus pe lucru. S'a înștiințat publicul și în 3 Noemvrie c. au ținut o adunare, la care au luat parte 20 de Români din Marxloh. În adunare s'a hotărît înființarea societății, s'au votat statutele și s'a ales comitetul prin votare. Statutele acum sunt aprobate și astfel noua societate și-a început lucrarea.

Societatea poartă numele: »Reuniunea Română Ardeleană« și are de scop ajutorarea membrilor în caz de boale, nenorociri etc. și cultivarea lor. Fiecare membru plătește ca taxă de intrare 5 Marce (căm 6 cor.) și apoi pe fiecare lună 80 pfenigi (90—95 bani).

Felicitând pe bravii Români din Marxloh și dorind, ca noua societate să dea înainte și să le fie de folos, publicăm aci numele celor 20 de membrii întemeietori, anume membrii comitetului și ceialalți:

Ioan Fodor, Mediaș, ales președinte al societății, Ioan Șuluțiu, Orăștie, vice-președinte, Ioan Heleria, Bazna, notar-prim, Aureliu Mărginean, Nicula, notar-suplent, Traian Opreș, Sibiu, casar-prim, Alexandru B. Filip, Blaj, casar-suplent, George Fodor I. Mediaș controlor-prim, Ioan Bârsan, Mediaș, controlor-suplent, George Buzis, Cohalm, Filimon Suciu, Mediaș, Ioan Horgoș, Gerla, George Fodor II. Mediaș, Ioan Rusu, Săroșu-Săsăsc, Zaharie Simion, Făget, Vasilie Rotariu, Mediaș, George Janga, Tohanu-Vechiu, Nicolae Negrea, Jdvei, Roman Pleșa, Mediaș, Teodor Cristin, Macedonia, Georghe Văcărașu, Mediaș.

Datina vitelor de a linge.

Unele vite cornute au aceea datină rea, de a linge tot felul de lucruri, ce le vin în cale. Datina aceasta trebuie stîrpită fără amănare, de oare-ce prin deasa deprindere, vitele simt apoi mai târziu chiar oare-care plăcere, și atunci e greu de ale mai desvâța. Aceasta datină rea trebuie stîrpită cu atîta mai vîrtos dela vite, cu cât ori și câtă plăcere le ar face linsul, acesta e spre dauna stării lor sanitare, dacă să deprind într'o măsură prea mare, de oare-ce ele atunci nici nu să mai pot sătura cum să cade, fiindcă în loc de a mânca, mai bucură ling.

Linsul la vitele cornute, e ca și datina la oi de pildă de a-și roade lâna una alta. Dar oile de regulă să pot desvâța mai ușor de datina aceasta, dacă îndată-ce le vedem, ne apucăm și le tundem, iar de cumva nu să pot tunde din pricina anotimpului prea rece, atunci le despărțim una de alta.

Datina vitelor de a linge să desvoaltă ca și la copii cei mici datina de a infunda tot ce află în gură. Datina aceasta o capătă vitele mai cu samă atunci, dacă să leagă în grajd și acolo să lasă timp uitat une-ori, fără a le da la soroc de mâncare. Va să zică și ele simt un fel de »urît«, pe care ca să-l poată slunga, ling într'una tot ce le vine înainte. După ce s'a înrădăcinat odată în ele linsul, nu să mai pot desvâța de el, nici chiar atunci, când li-să dă nutrețul cel mai bun, ci numai tot ling într'una. Dacă vitele ajung în starea aceasta, atunci e rău de ele, de oare-ce slăbesc văzând cu ochii.

Datina aceasta este oare-cum și lipicioasă, de oare-ce dacă începe una cu linsul, acesta trece la alta și astfel să pot molipsi toate vitele câte sunt într'un grajd. De aceea economul trebuie să fie băgător de samă și îndată ce vede, că o vită începe a linge păretele, esclea, pământul sau pe altă vită de lângă ea, să o despartă de celelalte. Despărțirea aceasta e leacul cel mai sigur, de a să desvâța de lins.

Un alt mijloc potrivit de a feri vitele de datina linsului, mai este și acela, de a nu le ținea tot legate în grajd, ca să le ajungă urîtul, ci a le mai slobozi și pe afară în aerul cel proaspăt și curat, chiar și pe timpul de iarnă, cu deosebire pe la amezzi, când adevărat aerul e mai dulce și nu e tocmai așa frig.

Datina vitelor de a linge mai vine și de acolo, că unele nu capătă sare regulat și astfel ele sunt silite să o caute în toate lucrurile acelea, cu cari vin în atingere. Dacă economul o vede aceasta, atunci desparte vita ce linge și-li dă ceva mai multă sare, dar nu cu sdrobul prin ce s'ar putea mări pofta de lins, ci pisată mărunt și amestecată cu făină sau țărițe.

Datina, de a să tot linge vita pe ea, sau pe vecina sa, esclea, păretele, pământul sau alte lucruri, ce-i vin înainte, o mai capătă și din nutrețul prea rău, sau dacă să nutresc tot cu un fel de nutreț și acesta nu li-să mai schimbă; dacă grajdul nu să ține destul de curat; dacă esclile nu să curăț

după fiecare nutriție ș. a. Prin linsul acesta, vita vrea adevărat să introducă oare-care schimbare în trupul său bolnăvicios.

De nutrețul prea rău să ține fânul sau otava aceea, care e compusă numai cam dintr'un fel de iarbă, cum e bunăoară rogozul și pipirigol, care cresc de regulă pe fânățele băltoase. Nutrețurile acestea totdeauna sunt acre și amare. De aceea și vitelor li-să face dela un timp rău și oare-cum greață de el, de nu-l mai pot mânca.

Economul practic trebuie să fie deci cu multă băgare de samă, și dacă vede, că într'un timp anumit are tot nutreț de cel rău, să-l amestece cu de cel bun și numai astfel să-l dea vitelor de mâncare.

Cu cât un nutreț este compus din mai multe feluri de ierburi, cu atât apoi e mai bun și fânul, ce să face din acelea. De aceea, dacă vede economul, că are și fânățe mai rele de iarbă, să adune iarna floarea din fânurile cele mai bune și colo primăvara să o sămene în acelea. Făcând astfel în decurs de câți-va ani, să poate scăpa cu totul de nutrețurile cele rele.

Cu un nutreț bun, vitele să pot desvâța nu numai de datina aceea rea de a linge, ci să mai pot tămădui chiar și de alte boale.

Un bun mijloc de a desvâța vitele de lins mai este și acela, de a le ținea totdeauna într'un așternut cât să poate mai proaspăt, de a nu le prea da latură, cartofi sau napi de nutreț, ci nu mai fân și alte nutrețuri mai aspre.

Afară de aceste să mai poate face încercare și cu apă de var, sare de cuină, cam 90 grame într' jumătate de litru de apă, sau 15 grame praf de cretă, sau 45 grame sare de glauber ș. a., cari asemenea li-să dau în apă sau țărițe de câte trei-ori pe zi.

Dacă nici după încercările acestea nu am izbuti, ca să desvâțăm vitele de datina linsului, atunci mai bine facem dacă le vindem, până când adevărat nu slăbesc cu totul. Într'un asemenea caz tot ne alegem cu ceva cel puțin.

Mai ales în economiile cele mari de vite, economul trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă, ca să nu să incuibeze aceea datină rea, de oare-ce din atâtea vite apoi nu numai, că e cu mult mai greu de stîrpit, dar chiar și urmările pot să fie cu mult mai dănuoase, ca în economiile cele mici.

Recerința cea mai înșămnată, pentru vitele să nu cadă în boala linsului, este aceea, ca nu numai grajdurile, așternutul și esclile, ci chiar și trupul lor să fie ținut în cea mai bună curățenie.

O altă recerință mai este și aceea, ca vitele să aibă todeauna sdrobul cu sare, din care să poată linge, cât le trebuie. A da vitelor numai apă sărată sau țăriță cu sare nu prea e cu scop, de oare-ce natura fie-cărei vite, cere ca să mai și lingă din când în când. Prin linsul din sdrob să stămpără mai bine și apoi nu mai umblă nici după alt lins.

Toate vitele, afară de porci, să pot lăsa ca să lingă din sdrob. Dar

nici cu aceasta nu trebuie să se facă abuz. E destul dacă li-să dă sdrobul odată pe săptămână, ca să-l lingă. Dacă însă economul ar vedea, că cutare vită nu linge, ci voește să-l rapă cu dinții, dela aceea trebuie luat numai decît, cu deosebire dela cele mai tinere.

Precum la vitele cele mari, așa și la vităii cei mici să desvoaltă une-ori foarte tare imboldul de a linge. Acest imbold provine de acolo, că laptele, pe care îl sug ei e foarte dulce, de aceea apoi își și caută un nutremânt mai sărat și mai acru, pe care dacă nu li-l dă economul, și-l caută ei pe unde ajung. De aci urmează, că vităii mici apucă une-ori cu gura chiar și vesminte de prin curte sau alte sdrențe, pe cari le rod și le inghit. Învațul acesta însă nu e bun, de oare-ce poate să-i coste une-ori chiar și viața.

Când vede economul, că și la vităii cei mici e tare dezvoltat imboldul de lins, trebuie să le pună la îndemână un sdrob de humă (margă). Ei să dedau cu linsul aceluia, care pe lângă aceea, că le potolește pofta de lins, le mai ajută și la dezvoltarea și întărirea oaselor lor crude.

Ioan Georgescu.

Icoane sfinte.

— Aviz. —

De un timp încoace o mulțime de jidovi necăpătuți au început a cutriera satele ca agenți a unor firme jidovite, îndemnând poporul să și procure dela ei icoane sfinte, asigurându-i fel și formă și storcându-le astfel bani scumpi câștigați cu sudoare și muncă cinstită, trimițându-le în schimb niște măzgălituri nefiind vrednice nici cel puțin jumătate din prețul cumpărării lor. La noi fiind așa de mare simțul de religiozitate, jidovimea profită de ocaziune, înșelând poporul, ba pe mulți din ei îi vezi pârâți pe la judecată, făcându-li-se cheltueli, pentru că nu și-au putut plăti ratele la termenul lor. Pentru a evita astfel de cazuri neplăcute, am deschis un atelier de pictură bisericească sub conducerea pictorului nostru Ioan Tudor, care la comandă va executa orice lucrare aparținătoare artei acesteia.

Prețul icoanelor după mărime e următorul:

Grupa I-mă.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 12.— 14.10 16.20 24.20 28.40

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Adormirea Maicii Domnului, Buna-vestire, Nașterea Domnului, Fuga la Egipt, Isus în bis. (copil), La nunta din Cana, Isus pe mare, Isus învie pe Lazar, Schimbarea la față, Punerea în mormânt, Invierea, Înălțarea, Floriile, Pogorârea Duchului sf.

Grupa II-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 10.16 12.— 14.10 20.80 26.—

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Isus pe cruce, Înălțarea sf. Cruci, Iliu proroc în car de foc, Tăierea capului sf. Ioan.

Grupa III-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 8.20 9.90 12.— 16.18 24.40

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Botezul D-lui, Costandin și Elena, sft. Dumitru călare, sft. George călare, Maica D-lui, Petru și Pavel, sft. Trăime, Arhan. Mihail și Gavriil.

Grupa IV-a.

Mărimea în cm. 35/50 45/62 52/65 63/79 70/92
Coroane. . . 7.— 8.40 10.40 15.60 22.60

De grupa aceasta să țin următoarele icoane:

Arch. Mihail, Arch. Gavril, Apostol (fie care), Dl Christos, Isus în muntele Maslinilor, Sft. Dumitru, Evangheliștii (fiecare) Sft. Gheorghe, Ilie prorocul, Ioan în pustie, Sft. Nicolae, Dreptul Simion.

Afară de aceste se primesc și reparaturi de icoane sfinte bis. pe lângă prețuri convenabile. Aceste să se trimită spre reparare dlui Ioan Tudor în Șeica (Nagyselyk). La comandă să pictează și icoane sfinte pentru iconostas în diferite mărimi. Comandă primește administrația „Foi Poporului“ str. Măcelarilor nr. 12, Sibiu.

Isus răstignit pe cruce (pictat pe tablă de fier pentru pus pe cruci de lemn între hotară sau la intrarea în sat).

Mărimea în centimetri 30/50 65/100

Prețul în coroane . . 11.60 27.—

Indemnăm deci din nou pe iubii noștri cetitorii, cari vreau să aibă icoane sfinte, să facă comande la noi, amintind, că prețurile de mai sus sunt cu mult mai ieftine ca la alți vânzători.

Amintim, că dl Tudor a primit deja prin noi mai multe comande, pe cari le-a îndeplinit spre mulțumirea celor ce l-au încredințat cu lucrările.

Cine vrea se fie vesel.

Cine vrea se fie vesel, cine vrea să ridă și să nu stea tot posomorit, acela să-și cumpere »Căltindarul Poporului« pe 1908. Acest minutat căltindar, făcut anume pentru trebuințele poporului nostru dela sate, pe lângă mai multe povestiri frumoase, poesii, sfaturi folositoare, colinde, etc. și pe lângă istoria anului (Răvașul nostru) și frumoase ilustrații etc. are și parte veselnică, de petrecanie, cuprinzând vre-o 14 bucăți vesele: poesii și glume, de cari să tot rizi. Dintre glume, 3 sunt ilustrate.

Drept probă dăm aci o glumă cu ilustrația ei:

Dela alegerile dietale.

— Și ce-i, Joska barátom, pe cine ați ales ieri de deputat dietal?

— Eu pe nime, dar să știi că m'am săturat de alegere. Că de dus m'am dus, dar acolo era să-mi rămâe ciolanele . . .

NOUȚĂȚI.

Glumă su sfârșit trist. În Sebeșul vechiu (comit. Hunedoara) feciorul Nicolae Trușă păzia într-o noapte pivnița lor plină cu mere. El învăluit în o bundă dormita lângă ușa pivniței. Fratele său, Vasile voi să-l păcălească și cercă să deschidă ușa și să iure din mere, apoi să-și ridă de el. Nicolae deșteptându-se și gândind că are de-a face cu un hoț, îl lovi în cap cu o bardă, încât acela muri îndată. Nicolae fu arestat.

Iată nenorocirea! Să ne ferim de-a face glume proaste!

O femeie de 109 de ani. În Viena trăiește o femeie de 109 ani, Ecaterina Lustig, mama agentului Adolf Lustig din Viena. Ea s'a născut la 2 Dec. 1798 și așa a trăit în trei veacuri. A avut 10 copii, din cari mai trăiesc patru, bătrâni și ei; cu bărbatul său a trăit 75 de ani, acesta la moarte a fost de 105 ani. Bătrâna e în putere și acum, și isprăvește lucruri de-ale casei.

Pentru cei rentorși din America, Nisă trimite următorul aviz: În conformitate cu încunoștințările telegrafice, primite zilele acestea dela I. minister r. u. de agricultură, în săptămânile viitoare sosesc în patrie mai multe grupe mari de emigranți din America, cărora a le asigura orecare ocupațiune, este afacere de interes general. Apelăm deci la cei cari ar avea lipsă de servitori, sau de brațe muncitoare, fie la lucrări economice, fie industriale, să se adreseze deadreptul la ministerul r. u. de agricultură din Budapesta, sau la dl Lekky István, consilier ministerial în Fiume (Hotel Europa), cărora să le comunice și condițiunile. Sibiu, 27 Nov. 1907. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«. Paul Leon Lucuța prezident. Vlc. Tordăștanu, secretar.

Falșificatori de bani. Poliția din Cluj a prins pe un litograf, Fenyvesi Victor, de loc din Sebeșul-săsesc, pentru falșificare de bani. În locuința lui s'au găsit vre-o 4000 de băncuțe falșificate de câte 20 cor. Au fost prinși și câțiva țărani din Baci și Drag, cari voiau să schimbe fidulele, date lor de Fenyvesi. Fenyvesi a mai fost pedepsit pentru falșificare de bani.

Fotografiile lui Hlinca. E primejdie! »Bud. Hirł.« scrie, că printre Slovaci să răspândesc niște fotografii, în cari să vede Hlinca, preotul din Cernova, care acum e în temnița din Seghedin, petrecut de gendarmi. Pe fotografiile stă scris:

»Pentru poporul și legea mea și pentru libertate«. Procuratura din Rosenberg a poruncit să se confiscă fotografiile.

O cruce dusă la închisoare Economul dela pădurile Bradului, Lazar Fărău, în cucernicia lui față de poruncile lui Dumnezeu, a jertfit peste 100 cor., pentru a putea înălța o cruce frumoasă pe una din străzile Bradului. Din întâmplare zugravul fără multe gânduri s'a pus și a văpsit în tricolor românesc lemnul crucii. Pretura a intervenit numai decât. Ce să facă evlaviosul ctitor? a fost silit să mânăscă culorile cu noroi. Atât însă n'a fost de ajuns. Pretorul a trimis doi jandarmi, cari au luat niște tigani cu ei, i-au pus să sape din temelie crucea, i-au pus lanțuri grele, și haide la — închisoare. Cum să întâmplase tocmai în zi de târg, mulțime de oameni să uitau mirați la fapta pângăritoare de cele sfinte.

Podul dela Turda. Am scris, că vestitul pod de bârne al Turzii va fi acuz stricat, făcându-se în locul lui un alt pod de fer. »Societatea regnicolară a inginerilor și arhitecților« însă stăruie, ca podul să se păstreze mai departe, ca un monument vechiu. Noul pod de fer să poate face și alătura de cel de acum.

Pentru naționalitățile din Ungaria. Studenții slavi din Viena au convocat pe ziua de 9 Decembrie o întrunire publică în interesul naționalităților din Ungaria. În convocător să face pomenire de asuprile ce au să le îndure naționalitățile nemaghiare din Ungaria, de vărsările de sânge dela Pánade, Pecica, Cernova. Apelul e iscălit în numele studenților cehi, români, ruși, ruteni, sârbi, croați și sloveni de »convocatori«.

Foile ungurești publică aceasta știre cu mare năcaz.

»Necrolog.« Un abonat ne scrie, să facem necrologul casinei românești din Feldioara. (comit. Brașov). Ne scrie, că aceasta casină s'a întemeiat la 1906, adică înainte cu 11 ani și avea următorii membri: Ioan Sporea și Nic. Ilie inv. Ioan Tăban sen. și iun. și George Tăban inv. A. Coman, G. Nistorică, George Tau, George Nan, George Mailat, George Mercheșan, A. Inake, George Piltia, Mihai Vlădărean și Ioan Vlădărean, plătind fiecare câte 5 cor. Acum însă, Duminică în 18 Nov. c. prezidentul și-a dat abdicerea, casina s'a disolvat și mobilele au fost bătute în licitație . . . Nu ni-să scrie însă din ce cauză? Lipsă de interes ori din neînțelegeri?

Limba română în școalele din Paris. »Viitorul« din București scrie următoarele: Să știe că foarte mulți tineri români, să duc la Paris pentru a-și face școalele acolo, mai cu seamă cei din înalta societate. Acești tineri reîntorși în țară sunt totul deplasați, căci nu au aproape nici o cunoștință, mai aprofundată a limbii române. Pentru a să pune capăt acestui rău, guvernul României a intervenit pe lângă cel din Franța, ca elevilor români, printre limbile moderne ce li să predau, în școalele de acolo să li să predea și limba română cu cunoștințele limbistice de literatură, de istorie și civilizație a poporului român în trecut și prezent, constituind la examenul de bacalaureat, (maturitate) un obiect principal de examinare. Organizația școalelor franceze nu exclude posibilitatea introducerii unei limbi străine neprevăzute în program. Ca exemplu, este liceul francez din Algeria, unde să predă în locul unei limbi moderne, limba arabă.

Istoria lui Mihaiu-Viteazul. Dl Dr. Ioan Sârbu a scos zilele aceste al II-lea vol. din Istoria lui Mihaiu Vodă Viteazul. Acest volum cuprinde ocuparea Ardealului de către Mihaiu. Cartea este de mare preț. Cel dităiu volum a fost premiat, cum știm, de Academia rom. din București.

O afacere importantă ține adeseori în curiozitate zilele întregi pe on. cetitori, pe când comunicări de mai mare însemnătate rămân adeseori neluate în seamă. De considerat este declarația multor medici și de-a acelora, cari vorbesc din experiență, că contra irfluenței, tusei, răgușelei, flegmei, durerii de gât, friguri, durerii de piept, sudorilor de noapte, respiriu greu, să folosește cu mare succes Fluidul Elsa a lui Feller. Duzina de probă 5 cor. franco. Spre a să păzi de imitații, să procurăm dela producătorul E. V. Feller în Stubica, centrală Nr. 112 (comit. Agram).

Cine vrea să-și cumpere un aparat de vorbit sau un instrument de muzică, acela să lase a-i veni grabnic dela F. Ad. Richter & Cnie, turnșori reg. de curte și camerali, Viena, I. Operngasse 16, lista de prețuri de muzică bogat ilustrată. Espedarea să face gratis și franco.

Icoane sfinte. Cinste frumoasă și evlavioasă să poate face bisericilor cu prilejul sărbătorilor de Crăciun, Anul-nou și Apăbotează, icoane sfinte. De aceea atragem luarea aminte a cetitorilor »supra« »Avizului«, ce-l publicăm în nrul de azi despre icoanele, ce să pot comanda la bunul nostru pictor Ioan Tudor.

Jertfa dinamitului. În baia de peatră din Ciuci (comit. Arad) a explodat dinamitul în mâna unui muncitor. Doi muncitori au fost omorâți și 7 inși răniți.

Moartea unui rege. Bătrânul rege al Svedei, Oscar, a reposat Duminecă în 8 l. c. la oarele 9 și un sfert dimineața, în vârstă de 78 ani. Regele Oscar, care să ocupa și cu știința, suferea mai de mult. De curând îngreindu-și boala, a preluat cărmuirea țării fiul său, ca regent.

Conferențe publice aranjează despărțământul Sibiu al »Asociațiunii« în Sibiu. Prima conferență o ține dl Oct. Goga, poetul nostru, despre tema »Cum înfățișează poezii români pe țaran«. Vor mai ține conferențe dnii Dr. I. Lupaș, prof. Dr. Ioan Borcia, Oct. Tăslăuan, Dr. Iancu medic, redactorul foaiei noastre Silves'ru Moldovan, și alții.

— În Bistrița asemenea să țin conferențe. Duminecă a vorbit dl Ciril Negruț »Din istoria orașului Bistrița«.

Un părinte îndobitocit. Mihail Ureche din Sân-Iosif (l. Bistrița) și-a sugrumat în 5 l. c. fetița de 9 ani, și apoi a prăvălit preste ea o bute cu varză, ca și când aceasta ar fi omorât-o. El a ucis fetița, ca să vie acasă femeia sa a doua, care-l părăsise din pricină că casa lor era întabulată pe biata fetiță. Strâns cu ușa el și-a mărturisit fapta sa dobitocească.

În memoria lui Șaguna. Societatea de lectură »Andrei Șaguna« a aranjat Joi, în 29 Nov. v. c. obicinuita ședință publică, întru amintirea marelui arhiepiscop. Programul a constatat din 7 puncte, executate cu succes. Public ales și foarte mult.

Nou preot în America. Dr. Alexandru Niculescu, prof. de teol. în Blaj, a plecat la America, de preot Românilor gr.-cat. de acolo.

Arestat. Dl I. Ioanoviciu, fost. red. la »Libertatea« voind să treacă în România, a fost arestat la Predeal și dus la Cluj, având mai multe procese de presă. Dl I. Moța, care să afla cu el, n'a fost lăsat să treacă granița și s'a întors la Orăștie.

Pentru luminarea poporului român din Brad despărțământul Brad al »Asociațiunii« a deschis un curs de iarnă, în care să vor ceti poporului cărți folositoare, vor fi învățați cei ce nu știu să scrie și cetească și să vor ține prelegeri practice. Toți profesorii, învățătorii și ceilalți cărturari români din Brad s'au angajat la această lucrare binecuvântată.

Nou corespondent economic. Ministrul ungar de agricultură a numit pe Ioan Baciu corespondent economic pentru Orăștie și jur.

Principele Bulgariei să insoară. Ferdinand, principele Bulgariei, s'a logodit cu principesa Eleonora de Reuss. Scupcina (dieta bulgară), a felicitat pe principele. Aceasta e a doua căsătorie a principelui. Dela prima soție, care a reposat, are patru copii.

† **Ecaterina Kogălniceanu.** În Iași a reposat Ecaterina Kogălniceanu, soția marelui bărbat de stat de odinioară, Mihail Kogălniceanu. Repozata a fost de 82 de ani. Lasă după sine o fată, măr. Lucia Liteanu, și doi feciori, dl Const. Kogălniceanu, consul al României la Cernăuți și Vasile M. Kogălniceanu, prof și marele prieten al țaranilor, care a fost arestat cu prilejul răscoalei țaranilor.

Afacerea protopopului Hamsea. Cetitorii nostri își vor aduce aminte de nenorocirea, ce s'a întâmplat la culesul viilor în via protopopului Voicu Hamsea din Lipova. Când oaspeții, invitați la cules, ședeau la masă, a fost puscată în pânțece soția învățătorului Putici, care după grele chinuri, a murit a treia zi. După împrejurări s'a văzut, că făptuitorul a fost protopopul, care avea la sine revolver și pușcăse încă de vre-o două ori în aier, pentru »petrecerea« oaspeților.

În afacerea aceasta s'a ținut săptămâna trecută pertractarea la tribunalul din Arad. Au fost ascultați mai mulți martori. În urmă tribunalul a aflat de vinovat pe protopopul Hamsea și luând în seamă, că omorul s'a întâmplat fără voie, din negrije, cum și alte împrejurări ușurătoare, l-a pedepsit cu 200 cor. Apărător a fost dl Dr. Stefan C. Pop, deputatul, care a cerut ca protopopul să fie absolvat și a făcut recurs împotriva osân-

dei. După reposata dnă Putici au rămas orfani de mamă trei copii. Pe sama acestora protopopul a depus la scaunul orfanal 6000 cor.

Iată ce face negrij.a. Preste tot deregătorile ar trebui să oprească pușăturile la ospețe, culesul de vii etc. prin ceea ce s'ar încunjura cele mai multe nenorociri.

Școlile elementare din Făgăraș au fost închise, încă din 25 Nov. ivindu-se între copii pojarul și difteria.

Pentru săracii noștri. De un șir de ani încoace Reuniunea sodalilor noștri, bucurându-se de înaltul protectorat al generoaselor doamne Minerva Dr. Brote, Ana Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky, îndeplinește frumoasa și creștineasca misiune de a primi din belșugul celor cu dare de mână și de a împărți deaproapelui nostru lipsit. Să contribuie prin această faptă creștinească la mângâierea și a celui care poate da și la acela care primește darul făcut cu inimă curată.

Nevoind a lipsi nici pe unii, nici pe alții de această mângâiere, hotărâre am luat de a apela și de data aceasta la inimile generoase cu rugarea să binevoiască a dărui bani, vestimente, alimente, cu un cuvânt tot ce poate contribui la încălzirea corporală și sufletească a deaproapelui nostru lipsit. Darurile incurse să vor împărți între săracii noștri în ajunul Nașterii Mântuitorului Iisus Christos sub binevoitorul protectorat al doamnelor amintite.

Lacrimile vărsate de săracii noștri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toți aceia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcută oamenilor și lui Dzeu.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu, ținută la 14 Noemvrie n. 1907. Vic. Tordășianu, prez. Stefan Duca, notar.

Emulsiunea lui Scott

are o deosebită influință asupra organismului întreg, vindecă și întărește plămâna.

Tusă și răgușală

cât de vechi și înrădăcinată ar fi, să vindecă rapid cu Emulsiunea lui Scott. Chiar celui atacat aduce Emulsiunea lui Scott ușurință, dacă începe cura la timp și în multe cazuri deplină și durabilă însănătoșare. 208 1—2

Pescarul cu știuca mare este semnul de garanță pentru veritabila procedură a lui Scott.

Emulsiunea-Scott

să poate cumpăra în toate farmaciile. Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Un prieten fidel din copilărie până la bătrânețe. Dintre jocurile copiilor numai unul este, cu care să ocupă cu plăcere băiatul, tatăl și moșul. Cetitorii noștri vor fi găciți, că acesta e jocul cu »Castenele-Anker a lui Richter de petricele de edificat«. Tot mai mulți sunt părinții, cari s'au jucat ca băiați cu aceste și acum le cumpără pentru băiații lor.

Un mijloc de ocupație și petrecere, care poate reprivi la astfel de succese extraordinare, merită considerația părinților. Pentru a desvolta jocul de edificat, fabrica Richter a introdus o a doua întregire, prin ceea ce e posibil a construa poduri escelente de fer, cu capuri de pod de peatră. Să poate adecă acum procura la fiecare casten-Anker de edificat și o întregire de Casten pod-Anker și astfel ordinea de întregire a lui Richter să poate aplica și asupra castenelor pod-Anker, așa că aceste să întregesc după plan. Cine vrea să afle ceva mai deaproape că ceară noua listă de prețuri ilustrată dela F. Ad. Richter & Cnie, furnisori reg. de curte și camerali Viena I. Operngasse 16; ce să trimitte gratis. În ea să afli și informații mai de aproape asupra bunelor instrumente-imperator de musică și aparate de vorbit.

De piept

dureri de piept, dureri de gât, stări febroase, aprinderi le alungă repede fluidul Elsa a lui Feller. Duzină de probă 5 cor. franco. Procurati dela E. V. Feller în Stubica, centrală Nr. 112 (comit. Agram).

Willi.

224 1—3

Panoramă-universală. Cui îi plac călătoriile (și cui nu-i plac?) poate să-și îndestulească pofta, mergând la panorama universală, ce să afli stabilită pe timp mai lung în Sibiu, strada Pintenului Nr. 26 (casele Borger). Aici să pot vedea în photoplastice cele mai însemnate regiuni, în șir de călătorie, ca și când am călători în fiecare săptămână o serie nouă, care începe Dumineca. Săptămâna aceasta sunt vederi de pe Dunăre dela Budapesta până la Poarta-de-Ier, regiuni admirabile. Incepând de Duminecă: Vederi din America.

Panorama-universală să nu o confundăm cu panoramele de târg. Intrarea 40 bani, copii și soldații 20 bani.

Să poate cumpăra în tot locuri

Kalodont

88 42—42

a lui Sarg

oremă de dinți neînconjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

Teatru. Trupa dlui Leo Bauer continuă a da pieze alese și a juca escelent. În repertor să schimbă pieze de mai nainte bune, cu novități. Așa s'a dat Duminecă: Don Cesar, operetă și sara pieza populară: Die Kreuzel-Schreiber. Marți, Miercuri și Joi s'au dat novități: Künstlerblutt, Ein Walzertraum, Rabensteinerin. Jocul actorilor e escelent. Teatrul continuă a fi bine cercetat.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Beiu. Mari mulțumite. Le-am primit toate. După anul-nou vom scoate mai multe broșuri. Până atunci rog puțină răbdare.

S. Nicolaie. (T. M.) Merge zilele aceste.

S. Cr. în Bp. Indată ce avem loc.

»Negustor.« Deja azi publicăm un loc bun p. negustori. Vor mai urma. Lățește ideea.

Polăți (M. C.) Nu trebuie nimic. Mulțumite. Mai scrie câte odată despre stările dela Dv, de unde să scrie așa de rar.

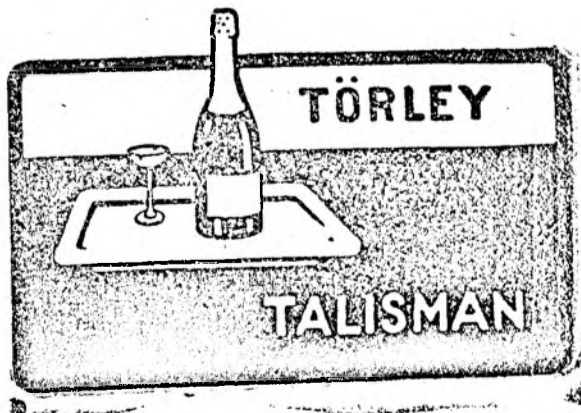
Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer

Cel mai nobil cadou de Crăciun este o asigurare pe viață în favorul familiei noastre, cum o recomandă dipă cele mai diferite modalități Paul Nandwich, reprezentant de aici al Assicurazioni Generali.

260 1—3

210 10—12

Pile purgative

255 4-10 cu zahar

ale lui PHILIPP NEUSTEIN

(Pilele-Elisabeta ale lui Neustein).

Sunt de preferit in toate privintele tuturor preparatelor de acest fel, aceste pile sunt libere de toate substantele sitricacioase; folosite cu cel mai mare succes la boalele pântecelui, sunt ușor purgative, curățitoare de sânge, nici un leac nu e mai favorabil și pe lângă aceasta de tot nesticăcios, pentru a combate

constipațiile

anumitul isvor al celor mai multe boale. Din cauză, că sunt cu zahar, să iau cu plăcere și de copii.

O șatnă cortinând 15 pile costă 30 fl.; o rolă care conține 8 șatule, așadar 120 de pile costă numai 2 Cor. Trimitând înainte suma de Cor. 2.45 urmează espedarea franco a unei role de pile.

Atențiune. Să me ferim cu grije de imitații. Să cerem „Pilele purgative ale lui Philipp Neustein”. Numai așa veritabile, dacă fiecare șatulă și fiecare instrucție e provăzută cu marca de scutire improtecolată după lege, în tipar roșu-negru „Heil Leopold” și cu subscrierea „Philipp Neustein, farmacie”. En balagele noastre scutite prin tribunalul comercial trebuie să fe signate cu firma noastră.

Farmac. lui Philipp Neustein

„zum heil. Leopold“

Viena I., Plankengasse 6.

Deposît in Sibiu in toate farmaciile

Ca dar de Crăciun și Anul-nou.

Ne mai pomenit de ieftin !!

600 bucăți numai cu fl. 1.85.

Un orologiu de precizie escelent cu garanță de umblare reguțată, cu tragere 36 oare, împreună cu lanț aurit, un ac excelent de cravată cu similitudină brilliant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni și dame, 1 colier escelent, podoaba cea mai modernă pentru dame, din circa 150 bucăți perle orientale, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 8% aur double, 6 bucăți batiste de in veritabile, recvizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 1 săpun de toaletă aromatic, 1 notiș leg. fin, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, 20 obiecte, de corespondență și încă 395 diverse obiecte, neincunjurate de lipsă în casă. Toate la blaltă cu orologiu cu tot costă numai fl. 1.85. Expediție per rambursă prin

casa de export

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

La cumpărare de 2 pachete dau gratis un frumos briceag cu doue limbi. La mai mult de 2 pachete la fiecare câte un astfel de briceag. 9 5-

Pentru-ce nu convine banii numai decât retour.

Lemne de fag

pentru foc 268 1-2

de prima calitate din Gurariului și Avrig se vând prin domnul

P. Mihăltian, pantofar
Sibiu, str. Turnului Nr. 28.

Ludovic Ferencz,

crotlor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12.

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stofe de primă-
vară în mare asortiment
nontățile

soaite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Saoko, Jaqueto, și haine de salen, cu preturi foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nontățile de stofe pentru pantaloni și „Baglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confesionate în atelierul meu îmi prezintă a atrage deosebită atențiune a on. doamni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 26 27.

28 48

Un premiu de 5000 Cor.

plătesc aceluia, care îmi va dovedi, că colecția mea de minune

600 bucăți pentru fi. 2.50

nu este o cumpărare ocazională și anume:

1 orologiu de buzunar patent veitabil elvețian sist. Roskopf, cu mers regulat și punctual, cu garanță de fabrică în scris pe 3 ani, 1 lanț pancer de aur double american, două inele de aur double americ. (pentru domni și dame) 1 garnitură engl. aurită compusă din bumbi de manjete, de gulere și de piept, un briceag amer. cu 5 tășuri, 1 cravată eleg. de mătășă, coloarea și muștra după dorință, fasonul cel mai nou, 1 ac de cravată elegant cu similitudină brilliant, 1 broș de dame min. ultima novitate, 1 garnitură de toaletă de călătorit de folositoare, 1 port-moneu veitabil de piele eleg., 1 păreche de butoni amer. cu pietri imit., 1 barometru pat. englez, 1 album de salon, cu 36 de vederi cele mai frumoase și artist., 1 eleg. collier de gât sau de păr din perle veritabile orientale, 5 draci indici vrăjitori distrage ori-ce societate și încă alte 350 de obiecte dif. gratis, cari sunt de lipsă în ori-ce casă. Toate la oaltă împreună cu orologiu de buzunar sistem Roskopf, patent care singur e vrednic duplu acest preț costă numai fl. 2.50. Să pot procura prin rambursă sau per cassa (și marce postale să iau) de la

casa de expediție universală a lui

S. URBACH, Cracovia Nr. 201.

NB. La comande de 2 pachete se dă un bri-ciu prima engl. sau 6 batiste fine de in gratis. Pentru-ce nu să potrivește banii îndărăpt, astfel ori-ce rizic e total eschis. 267 1-

Picuri castorei

cari alungă vânturile, alină sgârșiturile

Un mijloc care s'a valorat din anul 1884 și care deșteaptă apetitul și promovează mistuirea. 148 22-25

Prețul per sticlă Cor. I.—

Mai puține de 2 sticle (Rambursă Cor. 2.50 incl. lădița) nu să trimit pe postă.

A să procura prin:

Farmacia lui IULIU BITTNER

in Gloggnitz (Austria de Jos).

FISCHER T COMP NAGYENYED

PEPINERIE DE POMI SI VITE

150.000 Pomi Roditori
1.000.000 Sufețe
1.000.000 Planta pentru gard
vin arbori de promenada, ar-
bori de ornament, roze, fructe
cu boaba, contiferi etc.

1 Milion altoae de vite, vita
de vile Europeană Amerikană
cu su.

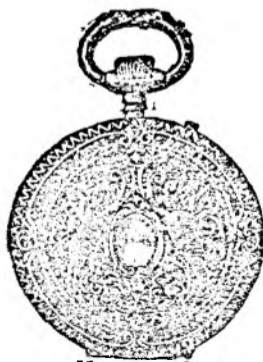
Specialitate: altoae de vita
pentru desert.

Sub-
cultura
120 jug.
cat.

30.000
Pruni de Bistrita si de
Bosnia oltuiti Exem-
plare foarte frumvase

Fără
rădăcina

204 7-12

Nr. 4017 A

IULIU ERŐS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oro-
loage, juvaere, artlioli de aur
și argint, cadouri de nuntă și
botez, inele de fidanțare gata, cer-
cei, lanțuri de oroloage, brățare,
utensili pentru biserici și masă,
obiecte de lux de toate soiurile în
aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

Nr. 4017 A. Orogliu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orogliu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orogliu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fl. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 3 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fl. — Fiecare obiect de aur sau argint e esaminat oficios și proba oficioasă vizibilă esact, afară de aceea să garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

178 18-

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.

Mijloc de substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult veritat, care să folosește de muți ani ca fricțiune sigură la podagră reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de mai puțină valoare să fim la cumpărare cu grije și să cumpărăm numai sticle originale în șatule cu marca de scutire „Anker” și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și C. 2— să află gata aproape în toate farmaciile; deposit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Goldenen Löwen“ în Praga.

Strada Elisabeta Nr. 5 nou

Espediție zilnică. 212 11-40

La „Cizma roșie“

Vasilie Bann
Sibiu

strada Ounei Nr. 7. — strada Faurului Nr. 16.
In casa sa proprie „La cizma roșie“ cel mai mare *depozit de încălziminte* pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comanda să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărăpt în schimb.
164 17—24

Noroc!

în loc de 3 fl. 50.
numai 1 fl. 95.

costă un orologiu frumos de buzunar Anker-Remontoir de argint-Gloria cu plombe, cu mers de 30 ore, mașinaria prima, cu căsulia gravată frumos, împreună cu arătător de secunde și lanț, frumos aurit sau argintat, cu joujou cu mers precis, numai cu 1 fl. 95.
Mai departe ofer un orologiu aurit remontoir, mașinaria prima elvețiană, 80 ore mers, împreună cu lanț frumos aurit, numai cu 3 fl. pentru fiecare orologiu, garanță în scris de 2 ani.

Espedare cu rambursă prin

Esport de oroloage a lui Kohan

Cracovia Nr. 46. 123 2—3

Pentru-ce nu convine să retrimit banii numai decât.
Primit multe comande ulterioare.

Pentru masaj

în afișă de casă bazat pe atestate de medici specialiști, cu praxă temeinică, să recomandă

Henrich Gruber
masseur

Dă și instrucție temeinică pentru gimnastică sanitară de casă după sistemul I. P. Müller.

SIBIU, (Nagyszeben).

Wiesengasse Nr. 33. 263 2—10

Câteva cuvinte
asupra boalilor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și suciri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta a morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalilor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucirile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodel lui propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, incapacitățile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii, bărbăteștii (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și esire separată. În cece privește cura, depărțarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbăște perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimit fiecărui. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Dumineca până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10 28 9—

Cea mai bună cremă pentru ghețe

dă glanțul cel mai frumos și ține pielea durabil Nigrin este de recomandat din punct de vedere sanitar, fiind-că Nigrinul nu închide hermetic pielea, chiar și la folosire continuă, astfel nu împedecă evaporatiunea picoarelor.

ST. FERNOLENDT, VIENA.

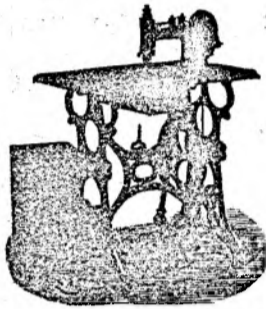
98 29 52 furnisor de curte c. și r.

Se capătă pretotindenea.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul sea mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 17 45—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidol & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate scareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, cleiari fine și altele se află

intotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștiencios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție

Cereți gratis și franco marele meu preț-courant asupra oroloagelor de precizie cu prețuri de fabrică: Omega, Bilodes, Intact, Schaffhauser, Graciosa veritabile »Hahn-oroloage«, de la 7 fl. 50 cr. însus.

IOAN JORGO

orologer, măiestru de estimat jurat la judecătoria c. r. : : :

Viena, III/4, Rennweg Nr. 75. 266 1—6

Casă de esport de articli de aur și argint, atelier pentru oroloage noua și reparaturi, de tot soiul, o peană nouă să pune pentru 40 cr. Oroloage veritabile helvețane de nikel, Anker-Roskopf, cu 2 fl. Oroloage verit-remontoir de argint de la fl. 3.90 însus. Lanțuri de argint de la 1 fl. însus, inele de brilliant, oroloage de aur pentru domni și dame, tot deuna în depozit. Cel mai mare depozit de oroloage cu pendulă de la 5 fl. însus. Oroloage bune deșteptătoare fl. 1.20. Pentru fiecare orologiu vândut sau reparat să dă garanță strict reeă, înșelătoria este total eschisă.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“
din Sibiu

8 44—52

Intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cismădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificiile de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spess de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 4 Capitale asigurate asupra vieții: 9,293.195. coroane
94,975.294 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120-15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810 .21 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Diracțiunea în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“.

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. Centrala în Budapesta. Capital de acții și rezerve 92 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare încasează cupoane și efecte sortite asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

709 11—12

➔ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ➔

„Cordiana“

instituit de credit și economii, Filiala Agnita. (Szt. Ágotha, strada Lungă 81) primește depuneri spre fructificare cu 5%, pe lângă abdicere de șase luni, cu 5 1/2%.

Depuneri și ridicări să pot face și prin poștă.

261 2—5

KELETI Specialist

Suferinzilor de vătămătură!

Cea mai nouă invenție a lui Keleti însemnă o mare schimbare în chestia legăturilor la vătămături!

Legătura Keleti pentru vătămături c. și reg. privilegiată, cu pelotă pneumatică de gumi reține fără durere și cea mai veche vătămătură!

Ne numărăm scrisori de recunoștință de la cei mai vestiți medici și profesori de specialitate din țară și străinătate!

Prețul: pentru o latură Cor. 12.— pentru ambele laturi Cor. 24.—

În institutul meu artistic ortopedic existent de 25 de ani, să fac în execuție tehnică perfectă sub controla unui medic specialist practic din capitală.

picioare și mâni artificiale

97 B 12—18 pentru cei amputați.

Cei cu corpul gălbui! Corset artificial după sistemul Hessing întins-drept, corsete de egalare cu vata de aier etc. Așezare excelentă! Fără împovorarea corpului!

Mașine de mers și de sprijină la solduri, la apăreri de genunchi și pulpe după principiile chirurgiei moderne! Sub conducerea personală a unui medic excelent din capitală (orthoped-specialist).

Bandage pentru buric, ciorapi de gumă pentru vine cu cărcei, suspensorii, legături de burtă, la dureri de stomach, rărunchiu mutăcios, vătămătură de buric și pânțele atârănător.

Legături pentru menstruațiile înnare, sârțuri pentru domni și dame, irgătoare etc. cum și toți articli higienici aparținători îngrijirii și confortului bolnavilor cu prețurile originale de fabrică.

Cereți gratis și franco listă de prețuri cea mai nouă a fabricii provăzută cu 3000 de ilustrații.

I. KELETI BUDAPESTA IV.
Koronaherzegutca 17.
(În claustrul ordului serviciilor p. p.)

Fabrica: Koronaherzegutca 14. Infinitată în 1878. Expedirea cea mai directă! — Serisorile de comanda să nimicească — eventual să returneze!

Pentru tipar responsabil Henric Melzer.

D-voastră nimeriți negreșit corect,

dacă alegeți pentru copii D-voastre un casten-Anker de petricele de edificat, de orice această este, după cum se poate documenta, mai mult de douăzeci și cinci de ani

➔ cel mai iubit joc al copiilor. ➔

232 1—2

Dacă toate celelalte jucării, adese-ori cu mult mai scumpe, sunt aruncate în colț, castenul-Anker de petricele de edificat nu numai se folosește diligent mai departe, ci copiii abia apucă să vină timpul, până se capete un casten de întregire, ca să poată ridica zidul mai mari și mai frumoase. Un casten-Anker de petricele de edificat veritabil nu este nici-când fără valoare, ci prin cumpărare de castene pe întregire devine tot mai mare și mai distractiv și prin urmare pe durată cadoul cel mai fectin

Castenele-Anker ale lui Richter de petricele de edificat

să nu lipsească deci de sub nici un pom de Crăciun. Informații mai de aproape asupra veritabilului joc de zidit și asupra castenelor-Anker-pod, cari servesc ca întregire, cum și asupra novelor jocuri ale lui Richter de așezat, jocuri mozaice-cugle „Meteor“ etc aflăm în noua listă de prețuri ilustrată a castenelor de edificat, pe care se și-o procure îndată fiecare mamă, care pune preț pe educarea copiilor săi. Trimiterea listei de prețuri se face gratis și franco.

Castenele-Anker ale lui Richter de petricele pentru edificat se află de vânzare în toate prăvăliile fine de jucării, cu prețul de cor. 1.50, 1.75, 3.—, 3.50 G.— și mai sus și se pot cunoaște după marca de scutire „Anker“.

— **F. AD. RICHTER & Cie.** —

furniseri reg. de curte și camerali

Comptoir și deposit **Viena** — Fabrică —
1. Operngasse 16. XII/1 (Hietzing).

Rudolstadt, Nürnberg, Olten (Helvetia), Rotterdam, S.-Peterburg, New-York.

Cui îi place muzica și are intenția să-și procure un instrument mechanic de muzică, acela să ceară cea mai nouă listă de prețuri asupra instrumentelor-imperator de muzică, cu cercevele de note de pleu de oțel, rotunde, și cine vrea să-și procure un aparat de vorbit acela să ceară lista de prețuri a aparatelor de vorbit; în ea află însemnate cele mai bune aparate de vorbit.

În interesul propriu

damele și domnii

și acoper lipsese în

confețiune de dame, domni și băieți

în prăvălia de articli de confețiune

R. GRÜNBERGER

Plaza mare Nr. 3, în noul palat al Institutului Bodenkredit

= Cel mai bogat asortiment, articli cei mai fini. =

Prețuri strict fixe.

Cu distincă stimă

262 48—52

= **R. GRÜNBERGER** =
prăvălie de articli de confețiune.

Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.